JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Zaturdag 4 Februarij. N°. 10.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **ZESTIG DUITEN** voor de **VIJF WOORDEN** behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Redactie en Uitgever van den *Java-Bode* vinden zich verpligt het Publiek mede te deelen, dat geene Advertentiën betrekkelijk den Verkoop van Slaven in dat Blad kunnen worden opgenomen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 12 Augustus 1853, No. 28, is de, bij het Indisch besluit van 13 Februarij 1853, No. 1, met behoud van regt op pensioen uit 's lands dienst ontslagen ambtenaar *J. L. B. Engelhard*, laatst resident van Bezoekie, gesteld in het genot van pensioen.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 10de bataillon infanterie, de 2 luitenant van dat bataillon *J. de Bode.*

OP NON-ACTIVITEIT GESTELD:

De officier van gezondheid der 3 klasse *C. N. Cruque.*

ONTSLAGEN:

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de 2 luit. der infanterie *S. N. Bonga.*

Bij de Samarangsche Schutterij:

De officier van gezondheid der 2 klasse *G. A. Hogenraad.*

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Zaturdag den 11den Februarij. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

Debiteuren aan het Vendudepartement alhier, over de maand October ll., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet, uiterlijk vóór ultimo dezer moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Namens het Vendudepartement,
De Secretaris en Boekhouder,
W. L. RAMACK.

BATAVIA, 2 *Feb.* 1854.

SCHUTTERIJ VAN BATAVIA.

De contribuabelen aan de schutters-kas worden, met referte aan het slot van art. 4 van het reglement op de schutterijen (staatsblad 1828 No. 22), luidende: »de contributien moeten steeds vooruit en »bij terminen van drie maanden aan den kwartiermeester voldaan »worden. Bij gebreke van dien, zal de invordering geschieden bij »wege van parate executie, door den officier bij den raad van jus»titie", herinnerd om hunne contributie over het 1 kwartaal 1854, voor of op den 15 Februarij 1854 aan de schutterskas te voldoen.

BATAVIA, den 1 *Februarij* 1854.
De Kapitein-Kwartiermeester,
R. M. BAENDRES.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door de weeskamer te Batavia: inlandsche vrouw *Patiema*. wed. van den kapitein *Arman*, *R. Prins* en *J. M. F. Op de Laeij:*

Door het collegië van boedelmeesteren te Batavia, *Na Saykong.*

Door de weeskamer te Soerabaya, *Bentja Dawaij.*

Vendutien.

Op Maandag 6 Febr., wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *J. A. Haager*, op Cramat, door *Vaupel & Co*, Zie advert. n°. 139.

Op Dingsdag 7 Feb., ten 10 ure, in het locaal der Beurs.

En

's avonds om 7 ure, in de Harmonie, door *Lange & Co.*

Op Woensdag 8 Feb., voor een huis in de Buiten-Nieuwpoortstraat voor rekening des boedels van wijlen den luitenant titulair der Chinezen *Gouw Kaugswie.*

Op Donderdag 9 Feb., door *Munder*, voor de woning van den weled. gestr. heer majoor *Meiss*, aan het Waterlooplein, wegens vertrek.

En

door *John Pryce & Co.*, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein.

Op Vrijdag 10 Feb., ten huize van den weleerw. heer *J. J. Scheuer*, op het Koningsplein, zuidzijde, door gebr. *Roselje & Co.*

Vertrekkende Personen.

P. van der Ploeg. — *D. van Elk.* — *J. H. Meiss.* — Mevrouw de Wed. *T. A. Tilleman*, geb. *Philippeau.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 28 Januarij tot en met den 2 Februarij 1854.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. C. L. K. van Welij*, van de reede. — *N. baron Ganseb*, genaamd *Tengnagel* van Onrust. — *Van Leeuwen, Jr.*, van Buitenzorg.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *H. K. Koning* en *T. J. van Leent*, van de reede. — *J. van der Burg en familie*, mejufvr. *Warnsinck* en *J. A. Schallig*, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. *G. Stevenson*, *C. J. L. de Vogel*, *C. H. P. van der Loo*, *J. Bos* en *C. C. L. Weijts*, van de reede. — *C. J. van Loon*, *J. Tomei* en *A. Knoote*, van Samarang.

JAVA HOTEL. *Draijer* en mejufvr. *Claassen*, van Rotterdam. — *G. Vriesse*, van Nieuwediep. — *C. Marschalk*, *D. C. de Bruin en familie* en *H. Chimitzkij*, van Amsterdam, — *P. van der Ploeg en familie*, van Cheribon. — *Masander*, *C. J. van Oeckelen en familie* en *K. J. van Oeckelen en familie*, van Samarang. — *J. Bijleveld.*

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. Herklots*, geboren *Merklein*

INDRAMAYO, 31 *Januarij* 1854. (164)

Mijn jongste kindje *Hugo Jacob* werd mij heden door den dood ontrukt.

F. U. VAN HENGEL.

BATAVIA, 31 *Januarij* 1854. (145)
Eenigste Kennisgave.

Den 27sten October jl. overleed aan boord van het Nederl. schip *St. Vincentius van Paulo*, Mevrouw *N. Ferwerda*, in den ouderdom van ruim 62 jaren, diep betreurd door hare kinderen en behuwdkinderen.

Namens de Familie,
MULLER.

Eenige Kennisgave. (158)

Mijne teedergeliefde Gade *Cornelia Elisabeth van Ochsee* werd mij den 27 Januarij 1854, op slechts 21 jarigen leeftijd door den dood ontrukt, mij drie kinderen nalatende, waarvan het jongste pas den 16den te voren geboren werd.

(163) J. A. VEENHUIJZEN.
SAMARANG.

Op Maandag den 6 Februarij 1854,
wegens vertrek, voor het woonhuis van den Heer
J. A. HAAGER,
OP CRAMAT,
door VAUPEL & Co.,

van zeer goede Wagenpaarden en Wagens, als: eenen zoo goed als nieuwen Palanquin, een Vis à Vis à double usage, een Toerwagen en een Bengaalschen Palanquin, een Kinderwagen met Paard en Tuig, Engelsche Wagentuigen en Zadels, eene keurige collectie Bloemen in Potten, Étagère- en Bloemenbanken, ijzeren Tuinbanken en Chinesche Tuinstoelen; verder: deszelfs goed onderhouden inboedel, bestaande uit fraai massief mahonijhouten Linnen-, Spiegel- en Boekenkasten, Secretaire, Tafels, waarbij twee Eettafels voor 36 personen, Speeltafels, Toiletten en Waschtafels, Fauteuils, Werktafeltjes, eene wortelhouten mosaïk bewerkte Secretaire en ronde Tafel, Schrijftafel; eene voor dit climaat vervaardigde Piano, Muzijklessenaar, Banken, Stoelen, groote en kleine Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, waarbij olieverwstukken van beroemde schilders, Kroon-, Hang-, Muur- en Tafellampen, porceleinen Tafel- en Theeserviesen, Zilver- en Pleetwerken, diverse Keukengereedschappen, enz., enz. Alles op Zondag den 5den dezer voor een ieder te bezigtigen.

Bijgebragte goederen kunnen niet worden aangenomen.

(139)

De boekhandelaren *Lange & Co.*, zullen Dingsdag avond aanstaande in de Harmonie verkoopen, eene bijzondere **bibliotheek**, benevens **instrumenten, rariteiten, enz.**

De catalogus is gratis verkrijgbaar en wordt zooveel mogelijk gedistribueerd. (155)

Op een nader te bepalen dag in den loop van deze maand zullen de ondergeteekenden op vendutie verkoopen:

eenige Preciosa's, Goud- en Zilverwerken,

gevonden in den boedel van wijlen den heer *G. Swissaert.*

(160) VOUTE & JACOBSEN.

Het Huis en Erf

op Goenoeng Saharie, thans bewoond door den Heer *Schoonheid*, zal op een nader te bepalen dag in deze maand, op vendutie verkocht worden. (133)

HEEREN INSTITUUT TE HEDEL aan den Straatweg tusschen Zalt Bommel en 's Hertogenbosch.

Ouders en Voogden in Nederlandsch Indië, worden verzocht hunne attentie te verleenen, op de aanmelding dezer nieuwe Inrigting van Opvoeding en Onderwijs, onder directie van den Heer *van Helten*, bepaaldelijk voor Indische leerlingen, die voor de Academie te Breda, Delft, enz. wenschen bekwaam gemaakt te worden.

Nadere informatiën en Prospectus op franco aanvrage te verkrijgen te Batavia bij de Heeren *J. G. G. Hordijk*, *H. R. van Heekeren*, alsmede bij de Boekhandelaren *van Haren Noman & Kolff*; en in Nederland bij den Heer *van Hoëvell*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en bij het hoofd der inrigting,

(150) W. L. M. VAN HELTEN.

Men kan zich bij de maand voor een billijken prijs abonneren in de Kleine Ordinaris, op de Groote Rivier. (132)

PATENT-OLIE.

De fabriek van gezuiverde Olie, geoctrooijeerd bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, dd. 20 Julij 1853, zal met den laatsten dezer maand geopend worden; terwijl het bij dat octrooi verkregen uitsluitend regt inmiddels te koop wordt aangeboden.

(162) F. C. RADIJS.
BATAVIA, 1 *Februarij* 1854.

BOTER, à Contant

bij

(159) VOUTE & JACOBSEN.

La soussignée a reçue de très jolies Fleurs, Camélia's Guirlandes, Bouquets de Roses, Patrons pour Tapisserie, Laine à Broder, Soie pour Crochetter, Cordon de Luxe.

(161) M. JANET.

Verkrijgbaar bij *D. N. Buis & Co.*

Versche zuivere Klapperolie.

(137)

Wordt gevraagd:

Eene Bendie met Paard en Tuig. Adres

(152) MUNDER.

HET ZWART FLUWEELEN KLEED. (*vervolg*).

Gedurende twee jaren duurde hun geluk onafgebroken voort, ja, werd zelfs door de geboorte van een kind zeer verhoogd. Zij hadden slechts weinig gehoord van kolonel Harding, die zich doorgans alleen met zijne eigene zaken bemoeide, en weinig aandacht wijdde aan het echt huiselijke leven zijner behuwdkinderen. Emmeline's moeder en zusters, die nooit geheel hersteld waren van den schok, veroorzaakt door de alledaagsche keuze van Emmeline, waren bijna even slechte briefschrijfsters; en wanneer zij schreven, behelsden hare brieven gewoonlijk alleen bijzonderheden over de gezelschappen met welke zij omgingen, en over de kleederen die zij droegen; mededeelingen, die wel eens eene kortstondige schaduw wierpen over de gelaatstrekken der jonge vrouw; zoodat haar man in zijn hart wenschte, dat zulke brieven hoe langer hoe zeldzamer mogten worden. Na de genoemde twee jaren kwam de eerste brief van den vader aan den schoonzoon, met het berigt dat hij op het punt stond om naar Engeland terug te keeren, daar hij eene winstgevende betrekking had verkregen; hij vernederde zich zelfs zoo diep, dat hij bekende dat hem hierbij eenige zwarigheden in den weg stonden, namelijk verbindtenissen, waarvan hij zich op geene andere wijze kon ontslaan dan door te betalen; en hij eindigde met de verzekering dat, zoo Wilton hem den weg wilde vereffenen door hem het noodige geld voor te schieten, hij zijn salaris van het eerste jaar verpandde tot waarborg der terugbetaling.

Wilton voldeed aan dit verzoek zonder een oogenblik te aarzelen. De daadzaak, dat kolonel Harding willens was zich op eene nuttige wijze bezig te houden, en de openhartige wijze waarop hij schreef, getuigden dat hij wijzer en bedachtzamer werd en men dus ook iets beters voor de toekomst van hem verwachten mogt. Zijn antwoord was vriendelijk en vol kieschheid, en binnen weinige dagen was de kolonel in zijne nieuwe betrekking geinstalleerd.

Deze zaak had echter niet zonder moeite haar beslag gekregen: want de dringende schulden van den kolonel waren zoo aanzienlijk, dat derzelver afdoening het geheele kapitaal verslond dat Wilton kon aanbrengen, terwijl hij bovendien nog een nieuwe som moest opnemen op zijn huisraad. En wat was de belooning voor dit waagstuk? De kolonel bedankte hem, wel is waar, en zijne vrouw en dochters ook; maar hunne daden beantwoordden weinig aan hunne dankbetuigingen. In der daad, het gedrag van de vrouwelijke leden der familie was zoo zigtbaar koud, dat Frederik zich niet bedwingen kon den kolonel daaromtrent iets onaangenaams te zeggen; en deze had verstand genoeg om zijne huisgenooten deswege te berispen, want hij zag wel dat hij de verdere hulp zijns schoonzoons vroeg of laat weder zou moeten inroepen. Maar hun afgemeten koelheid was nog minder hinderlijk dan hun gemaakte vriendelijkheid; want naauwelijks waren zij in de hoofdstad terug gekeerd, of zij bezigden de zekerste middelen om den boezem der jonge vrouw met ontevredenheid en wrevel te vervullen, door een medelijden te veinzen, dat zij eigenlijk meer voor zich zelven hadden moeten gevoelen.

In de eerste plaats, de nederige stand harer sobere woning; dan, de eenvoudigheid van haar huisraad; dan, hare geringe levenswijze; en eindelijk, de zuinigheid harer garderobe; dit alles werd beurtelings het voorwerp van verwondering of mededoogen, en verwekte uitdrukkingen van sympathie, die wel twintig maal de kracht hadden van vermaningen of spotternij.

In 't eerst waagde Emmeline het haren man te verontschuldigen wegens het geringe van zijn inkomen; maar haar zusters wisten haar wijs te maken dat dit niet waar was. Het scheen haar niet in de gedachten te komen, dat juist dit kapitaal gebruikt was geworden om haren vader in zijne eer te herstellen door het betalen zijner schulden. Eerst later begon Emmeline meer tot de zienswijze harer zusters over te hellen; het speet haar bijna, dat zij hare vrolijke, schitterende levenswijze verlaten had voor het stille huiselijke leven aan de zijde van een geliefden echtgenoot.

De fraaije kleeding harer zusters, met derzelver fraaije

PRIJZEN DER KLEEDINGSTUKKEN
AAN HET
MAGAZIJN VAN HEEREN MODE-ARTIKELEN,
VAN
S. D. BRANDON.

ROKKEN EN JASSEN.	
Superfijn Zwart Laken Rok	*f* 60.—
» » Jas	» 60.—
» Thibet Rok	» 30.—
» » Jas	» 30.—
» » Buis	» 25.—
Zwart Orleans Jas of Rok	» 20.—
» » Paletot of Buis	» 15.—
Wit of geel Graslinnen Jas of Rok	» 10.—
Effen of geruit Ecru Jas of Rok	» 10.—
Wit Katoen Jas, Rok of Paletot	» 6.—
» » Buis	» 4.—
Heeren Ochtendjassen van div. stoffen. *f* 10.— à	» 20.—

PANTALONS.	
Superfijn Zwart Satin de laine Pantalon	*f* 25.—
» » Tricot Pantalon	» 25.—
Gekleurd Casimir en Tricot Pantalons	» 20.—
» Zomerstof Pantalon	» 10.—
Wit Linnen Drill Pantalon	» 6.—
» Jaens of Keper Pantalon	» 6.—
Gekleurd Ecru Pantalon	» 8.—

VESTEN.	
Geborduurd Thibet en Satin Vest .. *f* 20.— à	*f* 25.—
Effen Thibet Vest	» 15.—
Balvest met Goud en Zilver *f* 14.— à	» 16.—
Gekleurd Zijden Vest » 10.— »	» 14.—
Zwart Satin Vest » 10.— »	» 12.—
Gekleurd Piqué Vest » 6.— »	» 8.—
Effen wit Piqué Vest	» 6.—

ONDERGOEDEREN.		
Witte Overhemden ... per dozijn	*f* 30.—	à *f* 60.—
Gekleurde Overhemden ... »	» 30.—	» » 48.—
Flanellen Borstrokken ... »	» 30.—	» » 40.—
Lamswollen Borstrokken .. »	» 36.—	» » 60.—
Witte Cabaaijen ... »	» 20.—	» » 24.—
Gekleurde Nachtpantalons. »	» 20.—	» » 24.—

VOOR HEEREN MILITAIREN.	
Superfijn blaauw Laken Uniform-Rok of Jas met Passanten	*f* 60.—
Uniform-Rok of Jas voor Marine Officieren met Knoopen en Passanten	» 65.—
Blaauw Thibet Uniform-Rok of Jas voor Infanterie en Marine Officieren	» 40.—
Superfijn blaauw Laken Schutters Rok	» 40.—
Everlasting of Thibet Schutters Rok	» 25.—

VOOR LIVERIJ BEDIENDEN,	
Gekleurd Laken Koetsiers-Rok of Jas met wit of geel Galon afgezet	*f* 40.—
Gekleurd Laken Buisjes voor Huisjongens of Palfeniers met wit of geel Galon afgezet	» 20.—
Zonder Galon f 5.— à f 10.— minder.	
Wit Keper Pantalons voor Koetsiers of Huisjongens	» 4.—
Gekleurd Laken Liverij-Vesten	» 8.—

Bovengenoemde guarandeert voor de beste bewerking, alsmede voor de beste Fournituren en de spoedige levering.
Het Magazijn wordt dagelijks met de nieuwste Heeren Mode-Artikelen vermeerderd.
Indien de Goederen niet volgens de bestelling geleverd worden, behoeft men dezelve niet te ontvangen.
NB. NB. Alle bovengenoemde prijzen zijn à contant of berekend op een crediet van ééne maand. (158)

VINAIGRE aux fines herbes,
bij
(148) L. MEIJER.

Aan het Magazijn van Heeren Mode Artikelen
van
S. D. BRANDON
zijn te bekomen:
Manilla Sigaren N°. 2, voor *f* 48 à Contant.
(144)

ECHTE SCHILPADSSOEP,
op Donderdag den 9 Februarij, bij
(167) J. F. TENTEE.

Samarangsche Beschuiten,
Gezouten Tongen in Vaatjes,
Pale Ale, in Engeland afgetapt,
Deensche Asperges,
Engelsch Yams & Yely,
Americaansche Beschuit.
bij
(143) F. L. HUGHAN,
Groote Rivier.

PAS ONTVANGEN
eene Partij fijne WIJNEN, als:

Bourgogne Baune.
» Chambertin.
Chateaux La Rosa.
» Margeaux.
» des trois Moulins.
Riond Houton.
Haut Sauterne.
Muscat Bezier.
Portwijn.
Madera Dry.
Cherry Wijn.
Hochheimer Dom de Chany.
Steinberger Cabinet.

Alles 1ste kwaliteit, verder is de Toko van den Ondergeteekende zeer voorzien van alle soorten Provisiën van *Alberdingk Thijm*.
(147) L. MEIJER.
BATAVIA, 1 *Februarij* 1854.

HESSIAN ADVERTISSEMENT.
Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.
To be reimbursed with 16,581,510 Dollars,
or .... 2,400,000 p. Sterling.

This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild* and *Sons*, in Frankfort on the Maine.

The following capital prices must be gained, viz:

14 of 40,000 Dollars,	60 of 4,000 Dollars,
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows;

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » » 5 »	Sixty-five » » 40 »
Thirteen » » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having *illegally* inserted in their shares, and made a *deduction of ten per cent*. on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.

It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may *not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers*. The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of *our Firm*, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester. London, &c.

Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.

Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing, the List of the successful numbers.

The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share.

Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild* and *Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lottery
(1294) *Agents* Frankfort on Maine.

De ondergeteekende biedt te koop deszelfs
Huis en Erf met Bijgebouwen,
te Kedirie, alsmede derzelver Meubels en Koopmanschappen, tegen twee jaren credit, zonder renten, en verzoekt zijne achterstallige debiteuren dringend om betaling, zullende hij zich anders genoodzaakt zien, dezelve geregtelijk te vervolgen.
(135) S. M. POLAK.
KEDIRIE, *den* 24 *Januarij* 1854.

VERKRIJGBAAR
bij de Weduwe *Detering*, op Goenoeng Saharie
Benkoelsche Sigaren à *f* 10 Rec. de 1000.
(138)

Op zeer voordeelige voorwaarden
wordt te koop aangeboden een Huis, gelegen op Cramat, bewoond door den eigenaar
(157) G. SUERMONDT.

TE HUUR
Huizen te Petodjo (Gang Chaulan). — Informatiën bij
(151) E. WIJSS qq.

Wordt te Huur Gevraagd
een middelmatig groot Huis in de buurt van Cramat of Salemba. Adres de Heeren
(169) JOHN PRYCE & Co.

Wanted to Rent
a moderate sized House in the neighbourhood of Cramat or Salemba. Address Messrs
(168) JOHN PRYCE & Co.

TWEE KAMERS TE HUUR
op Bazaar Baroe, te bevragen bij
(154) LANGE & Co.

TE HUUR
Het Huis, laatst bewoond door den Heer *Nederburgh*, Gang Patjenongan,
(165) LAVALETTE.

VERMIST.

Een New Foundlandsche Zwarte Hond, met witte vlekken aan het onderste gedeelte der pooten, luisterende naar den naam van *Bello*. Die dezelve terug bezorgd bij den Heer *Beynon* op Molenvliet, zal eene billijke belooning genieten. (171)

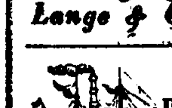
Dr. *Steenstra Toussaint* woont op Molenvliet, ten huize van den Heer *W. F. G. Beel*. (136)

Wissels op *Nederland*
bij
(142) DE WEERDT, RUYL & Co.

WARNASARIE.
Indisch Jaarboekje voor 1854.
met plaat en gegraveerden titel, onder redactie van
Mr. L. J. A. TOLLENS.

Dit Jaarboekje is, tot den prijs van *f* 5, verkrijgbaar gesteld te Batavia bij de Uitgevers *Lange & Co.* en de Heeren *H. M. van Dorp* en *van Haren Noman en Kolff*; te Samarang bij *Oliphant & Co.* en *van Haren Noman, Kolff & Co.*; te Soerabaya bij *E. Fuhri* en te Padang bij *D. C. Groot*.

Nog eenige weinige exemplaren van den Jaargang 1853 (zonder platen) zijn bij de Uitgevers *Lange & Co.*, tegen *f* 5 verkrijgbaar. (141)

Het vertrek der stoomboot *Banda* naar Samarang en Soerabaya, is bepaald den dag na aankomst der verwacht wordende landmail; zullende het stoomschip *Padang*, na arrivement der *Banda*, de reis naar Macasser en de Molukken, van Soerabaya vervolgen.

Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,
(150) D. KOPERSMIT & Co.

---

stoffen en voortreffelijke bewerking, haar geheel schitterend uiterlijk voerden haar terug naar die dagen, toen een slecht gemaakt kleed haar eenigste angst, en gezien en bewonderd te worden haar eenigst geluk was. Nu verwonderde zij zich, hoe zij zulk een eentoonig leven had kunnen verduren. De reden hiervan was echter zeer eenvoudig: zij had haren echtgenoot lief gehad, en zij beminde hem nog, tot haren boosaardige zusters haar uit dien zoeten en stillen droom hadden doen ontwaken. Nu meende zij dat zij onregtvaardig behandeld was geworden, en daarom haakte zij naar eene gelegenheid om zich van dien lastigen band te ontslaan.

Die gelegenheid bood zich, op zich zelve onschuldig genoeg, weldra aan, want haar vader, die een loge in de opera gekregen had, stelde de Wiltons voor met hem derwaarts te gaan. Frederik stemde daarin gereedelijk toe, maar zijne vrouw deed het onder zekere voorwaarden. Zij vorderde een behoorlijke kleeding om aldaar te kunnen verschijnen. De gereede toestemming haars echtgenoots stelde haar eenigzins te leur, en zij vreesde bijna dat de gelegenheid tot een geheele beschouwing van het verledene daardoor verloren zou gaan. Zij raadpleegde daarom met hare zusters, en er werd besloten, dat haar, als gehuwde vrouw, een zwart fluweelen kleed het best paste, te meer daar dit tevens het duurste zou zijn.

Zoodra haar echtgenoot t'huis kwam, deelde zij hem haar besluit en keuze mede. Eerst aarzelde hij, maar later weigerde hij volstrekt. Met het voorkomen van nederige onderwerping betuigde Emmeline hare bereidwilligheid om 'thuis te blijven, liever dan om het slechtst gekleed met hare ongehuwde zusters in de zelfde loge te zitten. Frederik verzette zich hiertegen, bewerende dat het een beleediging jegens haren vader zou zijn, terwijl hij zich tevens bereid toonde een minder kostbaar kleed voor haar te koopen. Maar neen; — hare zusters droegen zijde, en zij wilde fluweel hebben — of niets.

Wilton hield haar voor dat zulk eene buitensporigheid onbestaanbaar was met zijne middelen van bestaan; daarbij zeer verstandig opmerkende dat de bedoelde uitgave zeer onbeduidend zou worden in vergelijking van 't geen dan noodzakelijk moest volgen, en toen zijne vrouw daarop begon te schreijen en zich boos te maken, herinnerde hij haar dat de hulp, welke hij haren vader verleend had, hem eigenlijk van de middelen had beroofd om aan hare begeerte voldoen.

De toespelling op de moeijelijke omstandigheden harer ouders werd verkeerdelijk uitgelegd als een bestudeerd middel om haar gevoel te kwetsen, en het gebrek aan kontant geld als eene nietige uitvlugt, daar de modemaakster harer zusters alles wel op crediet zou willen leveren. Zij gaf voor als een dame van hoogen rang geboren te zijn, en dat zij zich ook als zoodanig wilde handhaven, Wilton, verstoord door hare volharding, weigerde nu stellig, en haalde zich daardoor de valsche beschuldiging op den hals, welke wij in het begin van ons verhaal medegedeeld hebben.

Het gezigt van de tranen zijner vrouw, die er anders zoo weinig vergoot, en de bedenking dat zij zich vroeger om zijnentwil zoo veel gemis had laten welgevallen, verteederde hem, en na nog eene zwakke poging om haar van besluit te doen veranderen, gaf hij eindelijk toe en liet haar voor dien enkelen avond *carte blanche*.

Emmeline haastte om zich van de behaalde overwinning gebruik te maken. Hare zusters maakten haar wijs dat het geenszins eene toegeeflijkheid van haren echtgenoot was, maar de erkenning van een regt, dat hij haar tot dus verre onregtvaardig onthouden had. Zij wenschten haar dus geluk met dit nieuwe vertoon van verstand, en prezen tevens zich zelven, dat zij haar tot deze daad hadden aangespoord.

Mevrouw Wilton kocht nu niet alleen een kleed van het rijkste Genueesch fluweel, maar tevens kostbare kant, die door het contrast van kleur deszelfs somber voorkomen moest doen verdwijnen. Zij had wel is waar t'huis kant genoeg, maar hare zusters noemden die oud of onderwetsch, en verzekerden haar dat zij nu eene goede gelegenheid had om zich nog verscheidene andere kleinigheden aan te schaffen, die haar pasten als de dochter van den kolonel Harding, zonder te bedenken

Stoomschip *AMBON.*

Het vertrek van bovengenoemd stoomschip naar Padang en Benkoelen, is bepaald den tweeden dag na arrivement der verwacht wordende landmail.

Passage en nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van

de Agenten,

(149) B. KOPERSMIT & Co.

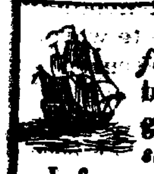
Met het Ned. snelzeilend fregatschip *Prins Maurits*, kapitein *J. J. Bart*, wordt passage naar Nederland aangeboden.

Het vertrek dezer bodem, uitmuntend ingerigt tot het overbrengen van eenige familiën, zal van hier plaats hebben vermoedelijk tegen einde Februarij aanstaande.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel of bij de Agenten

(134) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, *31 Januarij* 1854.

Met het Nederlandsch Clipper-schip *California*, kapitein *F. C. Jaski*, welks vertrek bepaald blijft op den 15 dezer, bestaat nog gelegenheid tot het overvoeren van *vier Passagiers*.

Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel*, en bij

de Agenten,

(156) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, *2 Februarij* 1854.

Naar Samarang.

Voor passage naar Samarang, om tegen het laatst der volgende week te vertrekken, wordt aangeboden het nieuw gebouwd, voor Passagiers bijzonder goed ingerigt, Ned. barkschip *Madura*, kapt. *T. Brayer*. Adres bij genoemden Gezagvoerder in het Java Hotel en bij de Agenten

(166) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, *4 Februarij* 1854.

Passage naar Holland met het Ned. Barkschip *Prinses Sophia*, kapitein *J. H. Pellenwessel*. Dit schip wordt dagelijks alhier van de kust verwacht, zal alsdan zeer spoedig vertrekken. Adres bij de Agenten

(170) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.*

Algemeene vergadering op Woensdag den 8 Februarij 1854, des avends ten half acht ure precies, in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Punten van behandeling:

1°. Benoeming van nieuwe leden.
2°. Benoeming van een nieuw lid in de commissie voor de Meisjesschool.
3°. Resultaat der beantwoording van prijsvraag N°. 1 (ambachtsstand,)
4°. Volks-leesbibliotheek.
5°. Mededeelingen van verschillenden aard.

Na de werkzaamheden: eene Redevoering.

De Secretaris,
J. MUNNICH.

BATAVIA.

In den vroegen morgen van heden ten klokke 3½ ure, ontdekte de Chinesche tabakshandelaar *Liau Temiong*, wonende op Molenvliet in den gang naast de amfioenkit, een jongen Chinees, *Tjau Tengalong* genaamd, in zijne woning en raakte met hem handgemeen. De laatste bragt eerstgenoemden, een man van reeds gevorderde jaren, een steekwond toe in den hals, waaraan hij onmiddelijk overleed, terwijl de dader zich door de vlugt redde. Bij het door de policie gehouden onderzoek is gebleken, dat de moordenaar reeds sedert geruimen tijd in ontucht leefde met de mede niet meer jonge huisvrouw van den verslagene, dat hij meermalen in dat huis door hem gevonden was en beide dikwijls om die reden handgemeen geweest waren. Hoewel zij het ontkend, heeft het toch allen schijn, dat die vrouw den moordenaar ook wederom dezen nacht het huis heeft ingelaten en ofschoon bij vourtvlugtig is, zoo is hij persoonlijk te wel bekend bij de policie, dan dat er niet alle redenen zouden bestaan om te veronderstellen, dat hij spoedig in hare handen vallen zal.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden: Bij gelegenheid dat aan den 1 luitenant der genie *D. Maarschalk*, eene waterpassing tusschen Batavia en Buitenzorg was opgedragen, werd door dien officier een plan ontworpen tot het aanleggen van eenen spoorweg tusschen beide genoemde plaatsen.

Omtrent dit hoogst belangrijke onderwerp ontleenen wij het volgende uit de door den heer *Maarschalk* aan het gouvernement aangeboden en ter zake handelende stukken, waaronder de noodige teekeningen, berekeningen en begrootingen van kosten.

De geprojecteerde baan, ter lengte van 54,678 ellen, volgt slechts voor een klein gedeelte den grooten postweg. Zij loopt grootendeels over onbebouwde gronden, uitgezonderd in de nabijheid van Batavia en Weltevreden, van het station te Buitenzorg op te rigten tusschen den 38sten en 39sten paal, in het veld achter het landbouwkundig laboratorium, langs de naald, Kedong-Badak en Bazar-Tjitarum, over de landen Depok en Pondok-Tjina en langs Bazar-Mingo naar Parapattan. Van Parapattan, langs de vervallen defensielinie achter het Koningsplein, tot den weg naar Tana-Abang. Van daar bewesten de langs dien weg gelegen woningen naar het westelijke gedeelte van het chinesche kamp, en voorts door de stad naar het plein van het Entrepôt bij de groote rivier, waar zij eindigt.

De ontwerper acht een enkel spoor, ter wijdte van 1.5 el, voldoende, en vermeent, dat vier treinen daags, twee van beide plaatsen, toereikende zijn voor het vervoer der passagiers en goederen.

Aan twee treinen, gelijktijdig van Batavia en Buitenzorg vertrekkende, zou de gelegenheid kunnen gegeven worden om elkander voorbij te gaan, door het aanleggen van een dubbel spoor over eene lengte van 3.965 ellen, ter plaatse waar zij elkander zouden ontmoeten.

Behalve de hoofdstations te Batavia en te Buitenzorg, zouden, volgens oordeel van den heer *Maarschalk*, nog stations moeten worden opgerigt te Parapattan en te Pondok Tjina; terwijl bovendien op nog vier andere plaatsen de gelegenheid zou kunnen gegeven worden tot het opnemen van reizigers en goederen.

De luitenant *Maarschalk* berekent, dat tusschen Batavia en Buitenzorg gemiddeld jaarlijks vervoerd zouden worden: 29,200 reizigers, zoo Europeanen, als Inlanders en daarmede gelijk gestelden, waarvan 8000 der eerste, de overigen der tweede en derde klasse, en 15,700 tonnen aan goederen en producten.

Hij begroot de kosten, aan het aanleggen van den spoorweg verbonden, zoo zulks van gouvernementswege geschiedde, op ongeveer *f* 3.102,128, waarvan *f* 2,808,318 voor het aanleggen der baan, de gebouwen enz., en *f* 293,810 voor het benoodigde materieel.

De tarieven, welke den grondslag der berekening van de inkomsten uitmaken, mogen zeer matig genoemd worden. Zij zijn voor de met eene snelheid van 40 eng. mijlen gaande passagierstreinen van Batavia naar Buitenzorg, en omgekeerd, voor een passagier der eerste klasse *f* 7,—, der tweede klasse *f* 5,—, en der derde klasse *f* 2,80; — voor een picol goederen *f* 2,10. — Voor de met eene snelheid van 12 mijlen bewogene goederen-treinen, voor een reiziger der derde klasse 96 duiten, voor een picol goederen 60 duiten, voor een rijtuig *f* 12,60, een paard of ander groot vee *f* 5,20.

De kosten voor het onderhoud van den weg en het materieel, voor administratie en exploitatie en gedeeltelijke aflossing en interest van het kapitaal, zouden jaarlijks bedragen ongeveer *f* 240,739; terwijl de inkomsten worden berekend op ongeveer *f* 270.404, hetgeen al dadelijk een batig saldo geeft van *f* 29,665, jaarlijks te vermeerderen, naarmate het kapitaal afgelost en de renten minder worden.

Het ontwerp van den heer *Maarschalk* draagt de kenmerken van juiste en naauwkeurige bewerking, en wordt door deskundigen, bepaaldelijk door de genie-directie en den hoofd-ingenieur van het stoomwezen in N. I., behoudens enkele bedenkingen van ondergeschikten aard, zeer gunstig beoordeeld.

Omtrent het nut der zaak zal het wel niet noodig zijn in eenige beschouwing te treden. Alleen merken wij op, dat het tegenwoordig transport met karren of pedatties, getrokken door paarden of karbouwen, gemiddeld dagelijks 1000 menschen vordert, die voor den landbouw zouden beschikbaar komen.

Naar wij vernemen zou het gouvernement niet ongenegen zijn den aanleg en de exploitatie van zoodanigen spoorweg aan de particuliere industrie te willen overlaten, en van de ter zake handelende stukken inzage te doen verleenen aan belanghebbenden, die dit mogten verlangen.

ENGELAND.

— Men leest in een dagblad van 3 December:

In de verblijfplaats van een R. K. priester, Suttenplace te Guilford, zijn verschrikkelijke moorden gepleegd, die schrik en ontsteltenis onder de bevolking hebben doen geboren worden. Dezen morgen ontmoette een bakkersjongen, die in het district van Sutton brood rond bragt, eene melkmeid, die hem zeide dat zij geen toegang had kunnen krijgen in het huis van den priester, pater *Henry Lee*. Beiden begonnen zij daarop sterk aan de schel te trekken. Geen rook uit den schoorsteen ziende stijgen, vermeenden zij dat allen in huis nog sliepen; waarom zij naar achteren gingen en aan het venster van het waschhuis klopten, doch geen antwoord krijgende openden zij de deur. Het huis ingetreden, gingen zij naar de keuken, maar daar was geen vuur aan en evenmin schijn dat er iemand op was. Zij begaven zich vervolgens naar de eetzaal en verschrikten hevig, den priester levenloos uitgestrekt, met het gelaat op den vloer, te vinden. Hij had eene wond aan den hals van het eene oor tot het andere en zijn hoofd droeg de sporen van hevige hamerslagen. Oogenblikkelijk riepen zij eenige buren en met hen de nasporingen voortzettende, zoo vonden zij drie jonge dames, nichten van den priester, op dezelfde moorddadige wijze om het leven gebragt. Toen zij aan het vertrek der dienstbode, eene reeds bejaarde vrouw, kwamen, vonden zij deze aan haar bed vastgebonden met een doek om den mond, waardoor zij bijna stikte. Losgemaakt scheen zij geen bewustzijn meer te hebben en eerst op de komst van den heelmeester riep zij: *O die mannen! die mannen!* De schrik had haar zinneloos gemaakt. De dames *Lea* waren reeds overleden, de lijken koud en het huis was geplunderd. De policie is daar thans aanwezig om onderzoek te doen.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 Dec. Het monument ter nagedachtenis van den maarschalk *Ney* op het plein van het observatorium opgerigt, is geheel afgewerkt, zelfs zijn reeds de stellaadjen weggenomen, die het voor het oog verborgen. Bekend is het, dat het bewerkt, is door den heer *Rude* en het voetstuk door den heer *de Gesours*, architect van het paleis Luxemburg. Het feest der inwijding zal den 7 dezer met de meest mogelijke godsdienstige en militaire staatsie plaats hebben. Men denkt dat de aartsbisschop van Parijs daarbij tegenwoordig zal zijn. De militaire eerbewijzen zullen geschieden even als bij de begrafenis van een maarschalk van Frankrijk, dat wil zeggen, dat er van ieder korps van het leger detachementen tegenwoordig zullen zijn. Voor de familie van den maarschalk en de groote ligchamen van den staat, zijn vaste zitplaatsen bestemd. Het beeld zal tot den 7 bedekt blijven en men spreekt van 3 à 4000 uitnoodigingsbilletten, die voor die vaste plaatsen zullen worden uitgegeven.

— De senateur, hertog van Belluno, zoon van den maarschalk *Victor*, hertog van Belluno, is aller overleden.

— Volgens tijdingen uit Algerie loopende tot den 27sten November, heerschte, in dat gewest de grootste rust.

Parijs, 5 December. Wij vernemen dat de Porte geweigerd heeft de terugbetaling aan te nemen der verstrekkingen, die zij uit het arsenaal te Constantinopel gedaan heeft om de geleden schade van de *Friedland* te herstellen, beloopende eene som van 310.000 francs. Uit erkentelijkheid voor die edelmoedige handelwijze is onze gezant alsnu belast om den sultan 2500 karabijnen van Vincennes ten geschenke aan te bieden.

— De generaal *Klapka* heeft aan zijne vrienden alhier de reden geschreven, waarom de Porte hem niet in dienst wilde nemen. Als persoon was hij haar niet genoegzaam bekend om hem eenen gevoegelijken rang toe te kennen en men verlangde daartoe eene aanbeveling van *Kossuth*.

De generaal staat echter op geen goeden voet met den Exdictator van Hongarije en kon daarom niets van denzelven aanbieden, doch men heeft hem over dit onderwerp geschreven en is het antwoord, zoo als men verwacht, dan is het meer dan waarschijnlijk dat de generaal in het begin der aanstaande lente in dienst der Porte zal treden.

Parijs, 5 December. De volgende tijding zal voorzeker een grooten indruk maken.

Men verhaalt als stellig waar, dat de hertog van *Nemours*, van Weenen terugkeerende, zich te Eisenach, het verblijf van de hertogin-weduwe *van Orleans*, heeft doen aanmelden.

Deze prinses heeft echter geweigerd den hertog te ontmoeten en er zich stellig tegen aangekant, dat hij de geringste gemeenschap met zijne neven zou hebben.

Dit voorval geeft een grooten knak aan die zoogenaamde verzoening tusschen de beide takken der Bourbons.

Parijs, 6 Dec. Na een lang geduurd hebbend onderzoek in zijne zaak, is de kapitein *de Laporte*, die den generaal graaf *de Neuilly* om het leven gebragt heeft, van Chalons naar Mezieres overgevoerd, alwaar hij voor den 2den krijgsraad der 4de militaire divisie te regt moet staan. De verdedigers van den beschuldigde zijn de heeren *Berryer* en *Besten*. De laatste heeft zich uit dien hoofde reeds naar Chalons begeven.

— De te Parijs wonende Engelschen konden heden middag werkelijk gelooven hier hun geliefd Albion te-

---

af de daaraan verbonden uitgaven ook pasten aan de vrouw van mijnheer Wilton.

Na hetgeen er thans gebeurd was, rekende zij het de moeite niet waardig, om haren echtgenoot te raadplegen over de andere kleinigheden, welke zij kocht, maar die toch de rekening wel tweemaal zoo hoog hadden opgevoerd; en zijne ongekunstelde verwondering, toen hij haar zoo kostelijk gekleed zag, werd niet zeer gunstig opgenomen, zoodat hij eenige moeite had om den slechten indruk daarvan uit te wisschen. Haar costuum, evenwel, was stemmig en sierlijk, en hij kon niet nalaten haren goeden smaak te prijzen, ten bewijs, naar het zeggen harer zusters, dat hoe sierlijker en kostbaarder zij zich kleedde, hoe meer kans zij had, om zich van de liefde haars echtgenoots te verzekeren.

De avond ging voor allen zeer aangenaam voorbij en Emmeline's vreugde was voor Wilton een bron van onvermengd genot.

Het werd echter spoedig duidelijk, dat hij zich aan verkeerd geplaatste toegeeflijkheid had schuldig gemaakt, toen hij zijn eigen oordeel aan de ijdelheid zijner vrouw opofferde. Waartoe diende zulk een prachtige kleeding als zij ze niet dragen kon? En waartoe diende het ze te dragen, als er niemand was om die te bewonderen? Langzamerhand werd dus hun gelukkige kleine kring van vrienden uitgebreid, of liever verruild voor een grooten kring van meer uitgezochte personen; en deze verandering had zoo langzaam en voorzigtig plaats, dat Frederik, die bovendien het grootste gedeelte van den dag aan zijne bezigheden wijdde, geen magt had om die tegen te gaan; te meer daar de kolonel en zijne dochters hem steeds den (geheel denkbeeldigen) zwakken gezondheidstoestand zijner vrouw voor oogen hielden, voor wie, volgens hun zeggen, gedurige afleiding eene wezenlijke behoefte was. Het eenvoudige huiselijke leven van vroeger was thans verdwenen. Bezoeken afleggen en ontvangen was tegenwoordig aan de orde van den dag. Wij willen niet zeggen, dat Emmeline plotseling aan allerlei buitensporige uitgaven toegaf; neen, want dan zou zij daarin wel terstond door haren man verhinderd zijn geworden; maar bij iedere voorkomende gelegenheid wist zij de eene of andere gunst te verkrijgen, waardoor zij het geheele gewigt der schuld eindelijk op de schouders van haren man wist te werpen; en toen hij zijne oogen begon te openen over zijne vermeerderde uitgaven, was zijn heerschend gevoel zelfverwijt over al te groote toegeeflijkheid.

In den zelfden tijd bevond zich de kolonel in nieuwe, ofschoon wel voorziene, moeijelijkheden. Toen de schuldeischers gezien hadden dat zij, die dreigende maatregelen gebezigd hadden, betaald waren geworden, namen ook de andere tot hetzelfde middel hunne toevlugt. In deze nieuwe gelegenheid begaf de kolonel zich weder tot Wilton, die echter openhartig en naar waarheid bekende, dat hij zijnen schoonvader onmogelijk helpen kon.

»Kom," zeide de kolonel glimlagchende, »zoo gij geen geld hebt, dan hebt gij wel krediet, en dat is meer dan goud waard. Leen mij uwen naam."

»Ik ben reeds te lang uit mijne zaken geweest," was het antwoord, »dan dat men daaraan eenige waarde zou hechten."

»Laat dat slechts aan mij over," zeide Harding; »'t zou vreemd zijn, als wij op een briefje van ons beiden geen geld konden krijgen. Geloof mij, eene acceptatie van u zal voor even goed gehouden worden als een banknoot."

Wilton had slechts ééne bedenking tegen het voorstel zijns schoonvaders, en dat was een zwaarwigtige: hij zou op den vervaldag den wissel niet kunnen betalen. De kolonel stelde hem echter terstond gerust, door de verzekering dat hij zelf tegen dien tijd een half jaar salaris zou ontvangen, waarvan het grootste gedeelte tot afdoening der schuld zou besteed worden. Eindelijk gaf Wilton toe; de kolonel verzekerde hem dat het zeer vriendelijk van hem was, schudde hem hartelijk de hand, en vertrok, zeer tevreden dat er toch iets goeds uit kon voortkomen, dat hij een burgerlijken schoonzoon had.

(*Wordt vervolgd.*)

rug gevonden te hebben. De mist, die onze stad als in een looden lijkkist wikkelde, was zoo dik, vooral op de bruggen en kaden, dat men op 15 passen personen noch voorwerpen kon onderscheiden en uithoofde van de algemeene duisternis was men verpligt in alle bureaux, pakhuizen en vertrekken het licht op te steken. Op het oogenblik dat dit geschreven werd, was de mist nog even dik.

Parijs, 6 December. Eene vrouw, tusschen de 25 en 30 jaren oud, gekleed als eene Bretonsche boerin, doch wier fijn en onderscheiden gelaat daarbij geweldig afstak, vervoegde zich eergisteren aan de wacht der Tuilerien en verzocht den keizer te mogen spreken, aan wien zij, naar haar zeggen, eene gewigtige mededeeling had te doen. Men wilde haar afwijzen, doch zij drukte zich in zulk eene goed gekozene taal en overtuigingvolle uitdrukkingen uit, dat men vermeende haar bij den heer *Barlet*, commissaris der keizerlijke verblijfplaatsen, te moeten brengen. Deze in haar eene aan zinneloosheid grenzende opgewondenheid bespeurende, zond haar aan zijn collega van de sectie van het Palais Royal. Ondervraagd verklaarde de jonge vrouw genaamd te zijn *Maria R*...., hare opvoeding genoten te hebben in een klooster van een zeer strengen regel en de daarin geleerde voorschriften nog met den meesten godsdienstijver voort te zetten.

In het begin der laatste week had zij gedurende den nacht eene verschijning gehad. Hare patrones was haar verschenen en had haar een voor het geluk van Frankrijk zeer belangrijk geheim toevertrouwd en gelast, in eene nederige kleeding, te voet op reis te gaan om het den keizer mede te deelen.

De commissaris nam den schijn aan of hij hare verklaring opteekende, ten einde haar een gehoor te bezorgen en wilde haar geheim te weten komen, doch zij weigerde volstandig het te openbaren, waarna zij in een rijtuig geplaatst werd, om, zoo als men haar diets maakte, naar het staatsministerie gebragt te worden, doch werkelijk bragt men haar naar de prefecture van policie.

— Men verneemt dat de regering eindelijk het stilzwijgen zal verbreken nopens de zamensmelting van de beide takken der Bourbons. De *Moniteur* zal daaromtrent eerstdaags een artikel bevatten, dat, naar men zegt, in zeer bezadigden geest geschreven, zal betoogen, dat die zamensmelting thans van geen politiek belang is.

— *Vely-pacha*, de Turksche gezant alhier, werd heden door den keizer in eene bijzondere audientie ontvangen, waarin hij aan den keizer *Namik-pacha* voorstelde; de audientie heeft zeer lang geduurd.

— De keizer heeft aan de dames, die op de Tuilleriën voorgesteld moeten worden, de verpligting opgelegd om een hofmantel te dragen. Ieder zulk een mantel, die van fluweel moet zijn, kost minstens 700 à 800 francs. De keizer blijft daardoor, in het belang van de nijverheid, medewerken, om de weelde aan het hof ten toppunt te voeren.

— Mgr. *Sacconi*, nuntius van den *H. Stoel* in Frankrijk, is binnen deze hoofdstad aangekomen.

— Te Marseille hebben de arbeidsters, die uitsluitend gebezigd worden tot het vervaardigen van voiles, den arbeid gestaakt, omdat men haar een verhoogd loon weigerde.

DUITSCHLAND.

De verzekering van eenige Weener en andere Duitsche dagbladen, dat de hertog van Nemours zijne jongste overeenkomst met den graaf van Chambord, mede in naam van de hertogin van Orleans zou hebben gesloten, wordt van wel onderrigte zijde stellig tegengesproken.

— Van den aartsbisschop van Keulen is weder een herderlijke brief verschenen, waarin met opzigt tot de kerkelijke geschillen in Baden, op nieuw het leerstelsel wordt uiteengezet, dat men aan God meer gehoorzaamheid dan aan de menschen schuldig is. Op de verklaring van den directeur van politie te Heidelberg, dat het met zijne pligten als Katholiek, niet strookte, om de besluiten der regering tegen de geestelijkheid ten uitvoer te leggen, werd deze ambtenaar van zijnen post ontzet. Men ziet hierin een nieuw bewijs, dat de regering voornemens is, op den ingeslagen weg voort te gaan. Het door sommige dagbladen medegedeelde berigt, dat de Wurtembergsche regering niet willens is om gemeenschappelijk met Baden tegen de geestelijkheid op te treden, en zelfs geneigd zoude zijn, aan hare eischen te voldoen, wordt nu weder stellig tegengesproken, met de bijvoeging, dat zoo deze regering zich tot dusverre van dwangmaatregelen tegen den bisschop van Rotenburg heeft onthouden, dit enkel is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat deze prelaat voor als nog zich niet openlijk tegen de regering heeft verzet.

Op last der Keurhessische regering zullen de directeuren der postkantoren, op gedane requisitie, gehouden zijn, rapport in te zenden over den inhoud, den afzender en ontvanger van door de regering opgegeven brieven en die zelfs geregtelijk in beslag doen nemen. Daar volgens de wet van 1852, het openen der brieven aan de postkantoren voor een misdrijf wordt verklaard, heeft het ministerie aan deze handeling thans eene interpretatie gegeven, waardoor de wetsbepaling daarop buiten kracht wordt gesteld.

- Ter bevordering van de scheepvaart op de Elbe, is het eindelijk tusschen de gevolmagtigden van Pruissen, Saksen, Hanover, Denemarken en Meckelenburg-Schwerin tot eene overeenkomst gekomen; men twijfelt niet of zij zal door de betrokken regeringen worden geratificeerd.

Berlijn, 28 Nov. Heden middag heeft de president van den Pruissischen ministerraad, de heer *von Manteuffel*, in de witte zaal van het koninklijk paleis, de zitting der kamers in naam des konings, geopend.

Het eerste gedeelte zijner openingsrede was aan de inwendige aangelegenheden toegewijd en hij sprak over de duurte der levensmiddelen, de geheele handelsvrijheid voor dezen, als het geschiktste middel achtende om daarin te voorzien.

Vervolgens tot de uitwendige aangelegenheden overgaande, merkte hij op, dat de kamers hare zittingen hervatten op een oogenblik, dat de stand der Oostersche kwestie voor eene verbreking des algemeenen vredes deed vreezen, die tot dusverre behouden had kunnen blijven.

De regering kan noch wil het bedekken, zeide hij, dat die vrees zich grondt op daadzaken; niettemin gaat zij de toekomst met vertrouwen te gemoet. Steunende op hare sterkte, waarvan zij de volle overtuiging bezit, zal Pruissen, even als in het verledene voortgaan, al zijne krachtdadige pogingen in dit vraagstuk, van zooveel noodlottige gevolgen zwanger, in dien geest aan te wenden, dat vrede en gematigdheid mogen zegepralen. Met dit doel zal Pruissen steeds eene even onafhankelijke als onpartijdige taal doen hooren.

Evenwel, welke wending de gebeurtenissen ook nemen mogten, de Voorzienigheid had de koning geplaatst aan het hoofd van een eendragtig volk, door eene ware vaderlandsliefde gerugsteund en in alle maatregelen, die zij geroepen zal worden te nemen, zal de regering tot uitsluitenden leiddraad harer daden de ware belangen van het land, onafscheidelijk van die der kroon, in het oog houden.

— De Pruissische minister van koophandel heeft eene opgave bekend gemaakt van de ongelukken op de Pruissische spoorwegen voorgevallen, in vergelijking van die van Engeland. Hieruit blijkt dat in 1851 in Pruissen van 9.901,681 reizigers 52 zijn omgekomen en in 1852 van 10,229,980 niet meer dan 96, terwijl in Engeland van 98,135,729 reizigers in laatstvermeld jaar 702 de slagtoffers dier ongelukken geweest zijn. Door dusdanige opgaven komt men tot de slotsom, dat de spoorwegen meer zekerheid aanbieden, dan de gewone wijze van reizen te land of te water, die in evenredigheid veelvuldiger ongelukken doen geboren worden. Het grootste gedeelte van die der spoorwegen is het gevolg van nalatigheid in het opvolgen der bepalingen en van onvoorzigtigheid.

RUSLAND.

St. Petersburg, 14 November. Onmogelijk kan men zich eene gedachte vormen van de geestdrift, die de tegenwoordigheid van Mlle *Rachel* hier te weeg brengt. De beroemde kunstenares houdt iedereen opgetogen en wordt door de bloem der bevolking met de vleijendste onderscheiding ontvangen. Zij had het tijdstip harer voorstellingen zes dagen vervroegd en iedere avond is voor haar eene ware zegepraal. Telkens als zij speelt, beloopt de ontvangst, ofschoon de tooneelzaal kleiner is dan die der Comedie-Française, 10.000 francs. Iedere loge kost 100 en iedere zitplaats 28 francs. Een parterre bestaat er niet, en het zijn enkel leuningstoelen naar de titels en rangen geregeld. Niemand dezelven niet bezittende, vermag zich daarop, al wilde hij nog zoo veel betalen, neerzetten.

De vermelding dat het abonnement tot op dezen dag reeds meer dan 400.000 francs bedraagt, is voorzeker genoegzaam om de geestdrift, die de groote actrice verwekt, af te schetsen.

Het hof is nog niet in de stad, maar de keizerin wilde de derde voorstelling bijwonen en kwam daarom te St. Petersburg. Ongelukkig was Mlle *Rachel* dien avond door eene heeschheid overvallen, die haar belette te spelen.

De keizer heeft haar doen verzoeken om den 17den *Adrienne Lecouvreur* in zijn landhuis te komen spelen, welke uitnoodiging zij zich gehaast heeft aan te nemen.

Al de Fransche artisten, die zich in deze hoofdstad bevinden, stellen en eene eer in met Mlle *Rachel* te spelen en nemen gewillig de mindere rollen op zich.

De gezondheid van Mlle *Rachel* is nooit zoo bloeijende geweest als thans; haar geneesheer, doktor *Varlet*, had haar voorgeschreven ezelinnenmelk te drinken, maar het valt uiterst moeijelijk ééne ezelin slechts in gansch Petersburg te vinden. De keizerin, dit vernemende, heeft dadelijk een dier dieren uit de keizerlijke stallen, gedurende haar verblijf alhier, ter beschikking der actrice gesteld.

— Brieven van Polen spreken veel van de groote toebereidselen, die de czaar maakt om met eene ontzaghelijke magt in het begin der lente te velde te trekken; het armeekorps, genaamd het leger van Europa, zal uit 200.000 man bestaan met eene reserve van de helft van dat aantal.

Prins *Paskiewitz*, die er het opperbevel over zal voeren, heeft reeds den generaal *Abermonitsch*, kommandant der gendarmerie in Polen, als chef van zijn hoofdkwartier aangewezen. Volgens de laatste tijdingen uit Bucharest is die generaal bereids aldaar aangekomen.

— Het Russische dagblad *de Satellite* drukt zich op de volgende wijze uit: De toebereidselen voor den oorlog worden door ons gouvernement met zulk eene kracht voortgezet, dat het leger onder prins *Gortschakoff* binnen drie of vier weken weder op eene geduchte wijze aanvallend te werk zal kunnen gaan.

— Naar het dagblad der mijnen te Sint Petersburg, hebben de aan den staat toebehoorende mijnen in 1853 aan de munt afgeleverd: 1457 pouds en 6 ponden goud, zijnde de waarde van 19.902.338 roebels (79.609.352 fr.) en 1367 pouds en 6 ponden zilver, ter waarde van 1.244.881 roebels (4.969.524 fr.) te zamen 21.147.219 roebels.

ZWITSERLAND.

De jongste berigten uit Tessin melden, dat in dit kanton thans de grootste gisting heerscht, ten gevolge der geschillen tusschen de conservatieven en radicalen. In verschillende localiteiten, met name te Malcantone, hebben gevechten plaats gehad, terwijl de radicalen den conservatieven beschuldigen, van overal het teeken tot den aanval gegeven te hebben. Zij voegen er te regt of te onregt bij, dat de agenten der conservative partij het land afloopen om de bevolking tegen de radicale regering op te zetten, waarbij zij overal in 't bijzonder den arbeidersstand trachten te bewegen. De arrestatie van twee, in de zaak van Contini betrokken priesters, dient daarbij tot de klagt, als zoude de kantonnale regering de godsdienst aangerand hebben. Al deze beschuldigingen, die op de conservative partij rusten, zijn wellligt overdreven. Het is echter een feit, dat de grootste gisting in het kanton heerscht en dat de regering, met het oog op een algemeenen opstand der conservatieven, zelfs den kolonel Bourgeois uit Bern terug ontboden heeft.

— De Zwitsersche Bond heeft de kosten ten zijnen laste genomen, voortvloeijende uit het mobiel verklaren der militie in het kanton Tessin door de kantonsregering, ten einde tegen alle gebeurtenissen voorbereid te zijn.

In dat kanton hebben ook op nieuw eenige gevangennemingen plaats gehad, ten gevolge der bekenteni[sen] van den werkelijken of vooronderstelden Lombardyso[hen] spion *Contini*, waarvan de Tessinesche policie zic[h] *Lugauw* heeft meester gemaakt.

Geneve, 20 Nov. De plegtige inhuldiging van [den] nieuwen staatsraad heeft heden hier plaats gehad. [Eer]gisteren deden de voorstanders van den in de vo[rige] verkiezingen verworpen raad eene groote demonstr[atie] ter eere van den heer *James Fay* en zijne oude [ge]genooten in het gouvernement. Talrijke aanspra[ken] werden gehouden, doch de rust is niet gestoord. [Vol]gens de conservateurs telde de vereeniging niet m[eer] dan 1000 à 1100 personen, maar indien men de, [aan] heer *James Fay* toegedane partij, mag gelooven, wa[ren] er wel 7000 à 8000 burgers, die daaraan deel nam[en]. Het is meer dan waarschijnlijk, dat beide zich vergiss[en] en dat de eene te veel en de andere te weinig ges[teld] heeft.

— Op denzelfden dag is eene patrouille van 4 hu[za]ren, behoorende tot het Oostenrijksche cordon, te Po[nte] Presa, met wapenen, bagagie en paarden gedeserte[erd]. De bestaande beschikkingen der bondsjusticie schrij[ven] voor, dat iedere deserteur, 24 uren voor het noodlo[ttig] oogenblik, waarop hij, zonder dood geschoten te word[en], naar zijn corps terug kan keeren, over de grenzen [ge]bragt moet worden. De plaatselijke overheid had al die 4 huzaren naar den Oostenrijkschen grens mo[eten] doen geleiden, maar naar men zegt, heeft de bondsr[aad] last gegeven om slechts de bagagie en paarden terug [te] zenden en de deserteurs aan te houden.

GRIEKENLAND.

Pireus, 14 November. De Helleensche koopvaard[ij]vloot doet goede zaken. Uit alle havens in de Zwa[rte] Zee brengt zij granen naar Frankrijk, Italie en En[ge]land. De Hellenen zijn en waren steeds zeelieden, [en] veel meer voordeel vinden in het beploegen der [zee] dan van het land. Van daar zoo vele onbebouw[de] gronden.

Om de scheepvaart nog meer te begunstigen wil [het] gouvernement de zeeëngte van Nigreport op versch[ei]lende plaatsen doen verbreeden, en daarna daar ee[ne] Stoombootdienst oprigten. De actiehouders zijn re[eds] gevonden en de voornaamste is de heer *Tossezza*, Griek[sch] consul te Alexandrie, die uit vaderlandsliefde bijna de actien van het verbreeden der engte en der stoo[m]vaart heeft genomen.

Een vriend geweest zijnde van *Mehemet-Alie*, [en] heeft hij onder diens regering groote schatten gewo[n]nen, die hij niet weet te besteden en na eerst n[aar] zijn genoegen een prachtig paleis op het plein [der] Franken te Alexandrie gebouwd te hebben, denkt [hij] thans aan zijn vaderland en stort zijne fondsen in [on]dernemingen, die het eer en vooruitgang kunnen a[an]brengen.

— Brieven van den Pireus van 24 October berigten, [dat] de opgewektheid, die zich op de zuidelijke gr[enzen] van Griekenland tegen Turkije had voorgedaan, geh[eel] had opgehouden en de verhouding tusschen het cabi[net] van Athene en het Turksche gouvernement van dag [tot] dag beter werd.

— Bijzondere berigten uit Griekenland maken [ge]melding, dat het Spaansche escader in den Leva[nt] bestaande uit vijf te Cadix uitgeruste oorlogsche[pen] den 23sten November in den Pireus het anker had la[ten] vallen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Bucharest, 22 Nov. De generaal *Luders*, komm[an]dant van het 5de Russische legercorps, wordt in d[e] stad verwacht, vergezeld door drie generaals, vij[f] officieren en 3000 soldaten.

De czaar heeft aan 40 officieren zijner lijfwacht [ver]volen zich naar Wallachye te begeven, ten einde [bij] de verschillende regimenten te worden ingelijfd.

Orsora, 28 Nov. De waterstand in den Donau is th[ans] lager dan ooit. De onlangs gevallene zware regens h[ad]den de hoop doen geboren worden, dat de rivier bij [de] Irongates bevaarbaar zou worden, en de met gra[an] beladen vaartuigen daardoor hunne reis zouden kunn[en] voortzetten, doch die hoop is door het koude, dro[ge] weder dat thans heerscht, de bodem ingeslagen.

Weenen, 30 Nov. De laatste tijdingen van den Do[nau] houden in, dat een troep kozakken des nachts bo[ven] Turhikai die rivier overgestoken was om eene verke[nning] te doen, doch door de Turken was overvallen [en] verslagen.

Bucharest, 29 Nov. Het oorlogsstoomschip *Wladem[ir]* in de Zwarte zee kruisende, heeft twee genomene va[ar]tuigen te Sebastopol opgebragt, zijnde een Turksch g[e]vermeents stoomvaartuig en de Egyptische stoomb[oot] *Perwazy Bahai*, gewapend met 10 stukken. De laats[te] heeft zich lang en hevig verdedigd, en de Russen ha[d]den slechts twee dooden en twee gekwetsten bekom[en].

Weenen, 30 Nov. *des namiddags*. Onder dagteek[e]ning van 27 dezer meldt de *Oostenrijksche Corresp[on]dent* van Bucharest, dat prins *Gortschakoff* te Giurge[vo] was aangekomen, om de troepen te inspecteren. [De] Turken hadden het eiland Mokan verlaten, waren na[ar] Routchouk terug getrokken en te Kalafat zeer verster[kt]. Een ander berigt in de plaatselijke nieuwsbladen i[n]gelascht, houdt in, dat prins *Gortschakoff* het voorn[e]men heeft den Donau bij Giurgevo over te steken, [en] dat men begint daar eene brug over de rivier te werp[en].

Bucharest, 27 Nov. In den nacht van 25 op 26 he[b]ben de Turken tot acht malen toe beproefd bezit [te] nemen van een eiland digt bij Giurgevo, doch zijn do[or] de Russische batterijen verdreven.

— Op den 14 Nov. was de stad Belgrado op het p[unt] van door het Turksch garnizoen van het kasteel gebo[m]bardeerd te worden, ten gevolge der aanwezigheid v[an] den Russischen consul in die stad. De tusschenkom[st] van den Oostenrijkschen consul-generaal heeft ech[ter] die ramp voorkomen.

Weenen, 30 Nov. *'s avonds*. De volgende tijding[en] zijn autentiek.

In den nacht van den 24sten dezer zijn de Russ[en] door de Turken genoodzaakt een eiland tegenover Gi[ur]gevo te verlaten. Twee pogingen om het eiland [te] hernemen werden afgeslagen. In den laatsten moes[ten] de Russische soldaten met geweld in het vuur gedre[ven] worden.

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 4 Februarij 1854, No. 10.

Den 24sten in den morgen hernamen de Russen het eiland. In den nacht van den 25sten deden de Turken een nieuwen aanval, doch werden terug geslagen.

Weenen, 28 November *des avonds*. Uit eene goede bron verzekert men, dat te Ushitza op de Servisch-Bosnische grenzen, eene ernstige ontmoeting tusschen de Serviers en de Turken heeft plaats gehad. De laatst vermelden waren terug gedreven en het verlies aan weerszijde werd op 500 man geschat.

De tijdingen die vroeger berigtten, dat de Russen over den Donau waren getrokken, zijn onwaar bevonden. De Turken hebben zich te Kalafat versterkt en die plaats met 24.000 man bezet. De dadelijke vijandelijkheden hebben opgehouden, maar er is geen wapenstilstand gesloten.

Op den 21sten was te Bucharest geen nieuws en den 24sten was te Belgrado alles stil.

Czernowitz, 26 November. Het 3de Russische legercorps, onder het bevel van den generaal *Ostensacken* rukt met geforceerde marschen naar de Donausche Vorstendommen op. In Bessarabie zijn alle noodige maatregelen tot onderhoud van dat corps genomen.

Weenen, 29 November. De Turken zijn nog altijd te Kalafat; zij hebben het eiland Mokan, tegenover Routchonk, verlaten.

De baron *Budberg*, onlangs tot generaal en chef benoemd, is nog altijd te St. Petersburg.

De gewezen Russische consul te Belgrado is alhier aangekomen.

Constantinopel, 17 November. Ongeveer 7.000 katholieke Christenen, Bosniers en Albanezen, hebben een vrijcorps zamengesteld en zullen zich naar het leger begeven. Een ander christenkorps, kozakken, zijnde afstammelingen van onder de keizerin *Catharina* uitgewekene Grieken, wordt hier mede opgerigt.

In een cabinetsraad, den 14den gehouden, is besloten de door Engeland en Frankrijk voorgestelde nota te verwerpen.

De heer *de la Cour* is heden aan boord van de *Solon* ingescheept.

Bucharest, 27 November. Omtrent de bewegingen van het Russische leger zijn geene tijdingen ingekomen.

De winter is doorgebroken, maar verhindert de militaire bewegingen nog niet.

De Turken zijn niet alleen over den Donau weder terug getrokken, maar verwijderen ook hunne troepen tot op zekeren afstand van den oever dier rivier. De Russen bezetten op nieuw het binnenland van Wallachye.

— Het officieel verslag van *Omar Pacha* over de bewegingen van het leger te Oltenisza, op de dagen van den 3den en 4den November, is te Constantinopel afgekondigd. Daarin wordt melding gemaakt van een op het slagveld gevonden lijk van een voornaam persoon, dat men wil dat het stoffelijk overschot zou zijn van den zoon van prins *Gortschakoff*.

Weenen, 1 Dec. *des avonds*. De Turksche troepen hebben op den 25sten van Kalafat een uitval naar Krajova gedaan en een versterkt kamp voor 8000 man opgerigt. Te gelijktijdig staken sterke detachementen over den Donau. Den 26sten sloegen zij eene brug over die rivier tusschen Routchouk en het eiland Mokanon.

Het gansche leger van Polen is naar de vorstendommen op marsch; de invalieden en een gedeelte der keizerlijke garde zullen in Polen garnizoen houden.

Weenen, 2 Dec. Brieven van Waddin en Kalafat berigten, dat den 30 Nov. 100 stukken geschut op de wallen van laatstgenoemde plaats gerigt waren. Hierdoor wordt het duidelijk, waarom de Turksche troepen op Weddin, alwaar zij beter zijn gehuisvest, terug getrokken zijn. Kalefat wordt nog door 8000 man bezet, een voldoend cijfer voor de verdediging van dat punt.

In Asia heerscht eene sterke koude, die zeer nadeelig is voor de troepen. Reeds hebben zich vele ziekten en sterfgevallen voorgedaan.

Den 30sten November bezetteden de Russische troepen nog steeds den oever van den Donau en Krajova.

Weenen, 4 Dec. Een correspondent van Semlin schrijft, dat de Russen op den 29sten Nov. weder aanvallenderwijze begonnen zijn en een brug hebben geworpen naar het eiland tusschen Giurgevo en Routchouk, alwaar zij verscheidene batterijen hebben opgeworpen om er den overtogt van te beschermen.

De generaal *Luders* had eene groote magt te Brailow vereenigd om er den overtogt te bewerkstelligen.

De voorhoede van den generaal *Ostensacken* was aangekomen.

Men zegt dat eene sterke divisie Russen Krajova heeft verlaten om de Turken te Kalafat aan te tasten. Die tijding verdient bevestiging.

— Brieven van *Bucharest* van 24 November deelen mede, dat de Albanees van den Engelschen consul-generaal, bij zijne terugkomst van Galatz, werwaarts hij dépêches aan den heer *Colqueholmm* voor Constantinopel gebragt had, te Ibraïla door de Russische gezagvoerders gevangen was genomen. Zij wilden hem met alle geweld voor een muselman en gevolgelijk voor een spion doen doorgaan, en zulks in weerwil van de plaat met de wapens van Engeland, die hij op de borst droeg, en de stellige betuiging dat hij Christen was. De heer *Colqueholmm* van die daad van geweld onderrigt zijnde, heeft een krachtig protest bij den secretaris van staat ingediend, doch niettemin is de Engelsche courier eerst na een lang onderzoek, door den Russischen gouverneur van Ibraïla bewerkstelligd, op vrije voeten gesteld.

— Volgens schrijven van *Stagnovich* 22 November, is in die stad een agent van den regerenden vorst van Servie aangekomen, belast met eene zending bij den Vladika, ten doel hebbende om een aanvallend en verweerend verbond tusschen Servie en Montenegro te sluiten.

TURKYE.

Berigten van Constantinopel van 14 Nov. te Triëst ontvangen, hielden in, dat de Engelsch-Fransche vloten, zonder zich voor die hoofdstad op te houden, den Bosphorus waren ingezeild en in de baai van Beïkos geankerd.

— Onder het kommandement van een Poolschen renegaat werd er een Christen cavalleriecorps opgerigt, gelijk ook te Kars op de grenzen van Azia een vreemd legioen.

— De gewezen Hongaarsche generaal *Klapka* was te Constantinopel aangekomen.

— De Porte had pacha's benoemd in de provincien Abassie en Sonana, behoorende tot de Kaukasische landstreek.

— In de hoofdstad liepen geruchten omtrent een wapenstilstand.

— Den 8sten Nov. is *Sadyk Effendi*, de naar Turkije uitgewekene Pool *Michel Czapkowski*, die om de vervolging van Rusland, persoonlijk tegen hem gerigt, te ontgaan, Muselman is geworden, in het bevel over al de Kozakken op het Turksche grondgebied bevestigd en heeft hij daarbij den rang van pacha gekregen. Zijne verheffing tot die betrekking en rang is van gewigt en wordt ook als zoodanig te Constantinopel beschouwd.

— De oprigting van een corps Polen, waarnaar reeds zoo lang verlangd is, zal mede eerstdaags tot stand komen, doch deszelfs bestemming is nog onzeker. Sommigen zeggen naar den Donau onder het bevel van den generaal *Wysocki*, anderen naar Azia. Te Batoum bevinden zich verscheidene vreemde officieren, met last om de Russische deserteurs in het op te rigten vreemde legioen in te lijven.

— *Sefer-Bey*, het langen tijd op verzoek van Rusland in Turkije gevangen gehouden, onlangs in vrijheid gestelde en naar Constantinopel opgeroepen Circassische opperhoofd, zal een rang in het Turksche leger en een bevelhebberschap in Azia verkrijgen, en inzonderheid gelast worden om al de krijgsgevangenen en deserteurs die daarvoor geschikt geacht worden, naar het vreemde legioen te zenden.

— Een brief van Belgrado van 14 Nov. berigt, dat de met Servie gerezene geschillen geschikt zijn. De Turken zullen, naar aanleiding van het tractaat van 11 Maart 1815 alle Serviesche grensplaatsen bezetten en de 12000 man, wier levering daarbij bepaald is, naar het leger van den Donau gezonden worden.

— Bekend is het dat ten gevolge van de door hem van St. Petersburg ontvangene bevelen, prins *Gortschakoff* de Wallachysche militie bij zijn leger heeft ingelijfd. Sommige jonge lieden, die niet tegen den sultan, hun wettigen vorst, wilden dienen, zijn naar de binnen 's lands gelegene regimenten gezonden en als eenvoudig soldaat daarbij ingedeeld.

— De te Constantinopel gevestigde Duitsche kooplieden hebben gezamentlijk, aan de Ausburgsche Zeitung, een protest ingezonden tegen de lasteringen en leugens, die de Duitsche pers omtrent de Turken verspreidt.

— Een, door de Turken, bij gelegenheid der inneming van een op de grenzen van klein Azie gelegen fort, gevangen gemaakte Rus werd voor den seraskier gebragt. Na den gevangene verscheiden vragen te hebben gedaan, werd hem voorgesteld eenige dagen te Constantinopel te gaan doorbrengen en alsdan naar prins *Gortschakoff* terug gezonden te worden, onder voorwaarde, dat hij overal zoude vertellen wat hij gezien had en de getuigenis af leggen, dat de Turken in geenen deele de Christenen opaten. De soldaat weigerde, zeggende dat hij niet wist wat hem bij zijne terugkomst te wachten stond; dat het beste voorzeker zoude wezen, dat de Russische bevelhebber hem naar zijn corps terug zond, doch dat hij bereids genoeg van de Russische krijgsdienst had. »Maar," zeide men »gij zult alsdan uwe familie kunnen weder zien." »Mijne familie," antwoordde de soldaat; ik ben reeds 18 jaren, sinds den dag dat men mij uit mijn dorp voor de dienst preste, van haar gescheiden geweest en heb tot heden niet de minste tijdingen van mijn vader, moeder of andere betrekkingen bekomen! Welligt zijn ze allen dood of hebben mij vergeten. Laat mij hier tot het vrede is; het zal altijd genoegzaam tijd zijn mij uit te leveren."

Bij de bovengemelde inneming van het fort, werden eenige voor de Russische soldaten bestemde brooden buit gemaakt; zij waren zwart, zuur en afschuwelijk van smaak.

— *Halis Effendi*, een Turksch dichter, heeft een volkslied in den trant der Marseillaisse vervaardigd, het welk te Constantinopel reeds vrij algemeen is.

— Personen die het Tursche kamp te Oltenitza bezochten, geven eene aardige beschrijving van de mengeling der tongvallen, die men in het Turksche leger verneemt: Turksch, Fransch, Italiaansch, Poolsch, Hongaarsch, Duitsch, alles wordt hier gesproken, hetwelk aantoont, dat een groot aantal uitgewekenen van alle natien zich onder de banieren van *Omar-pacha* vereenigd vindt.

— Te Constantinopel zien thans 13 dagbladen het licht; te Smyna 6, te Alexandria slechts één. De periodieke pers is in Servie het rijkste; dat gewest bezit 8 dagbladen, terwijl Moldavie en Wallachye er gezamentlijk slechts 4 bezitten. In het geheel worden in het Turksch gebied 34 dagbladen gedrukt.

Constantinopel, 16 Nov. De minister van oorlog heeft den opperbevelhebber der keizerlijke garde, *Makomat Ruschdi Pacha*, gelast zich naar de Turksch Russische grenzen van Anatolie te begeven om de militaire bewegingen aldaar gade te slaan en zoodanige maatregelen te nemen, als hij noodig zal achten. Binnen weinige dagen zal hij met een bataillon der keizerlijke garde jagers derwaarts vertrekken.

— Na het ontvangen van het verslag van het schitterende wapenfeit te Oltenitza heeft de sultan een eigenhandigen brief aan *Omar Pacha* geschreven en, om hem zijne tevredenheid te betuigen, zijn lievelingspaard ten geschenke aangeboden, dat dan ook werkelijk, ten prachtigste opgetuigd, dien Turkschen generaal is toegezonden. *Omar Pacha* had *Arab Agha*, die in dien slag een Russisch generaal met een kanonschot heeft gedood, tot groot Pacha der artillerie verheven, de minister van oorlog heeft hem nu tot kommandant en den sultan hem tot luitenant kolonel benoemd.

— De volgende bijzonderheden uit het leven van *Omar Pacha* verduidelijkt de wijze van oorlog, dien hij tegen de Russen voert.

Toen hij nog kolonel was, werd *Omar Pacha* belast met het doen van topographische opnamen in Bulgarie, Walachye en Moldavie en dat gedurende verscheidene jaren. Hij kweet zich van die hem toevertrouwde zending ten genoegen zijner regering en heeft daardoor eene diepe kennis van die streken verkregen; geen dorp, geen bron, geen kloof of hij kent ze en dewijl hij een goed zamengesteld leger beveelt, dat geheel zijn vertrouwen in hem stelt, zoo kan hij het zoodanig doen bewegen, dat hij de Russen onophoudelijk verontrust en buiten adem brengt, zonder genoodzaakt te kunnen worden een algemeenen veldslag te leveren, een wijs overlegd plan, dat veel voor de toekomst van dezen oorlog belooft.

— Brieven van Smirna van 14 Nov. verzekeren, dat de heer *von Weiss*, raadsheer en eerste secretaris van den Oostenrijkschen internuncius, die zich sedert eenigen tijd in die stad in zending bevond, naar Constantinopel is teruggeroepen. Bij zijn vertrek verspeidde zich het gerucht, dat hij gedurende de afwezigheid van den heer *von Bruck*, die zich naar Weenen moet begeven, ad interim de betrekking van Oostenrijksch zaakgelastigde zou vervullen.

— Volgens de Augsburgsche courant schijnt het dat de Russische invloed in Servië, de bovenhand heeft verkregen op de verpligtingen, die de regerende vorst prins *Alexander* aan de zaak van de Porte verbinden. Zijn antwoord op het verzoek door het Turksche ministerie gedaan om zijne zienswijze ontrent de tusschen Turkye en Rusland ontstane worsteling bloot te leggen, is vervat in de volgende bewoordingen:

»Keizerlijke Majesteit!

Ik geloof het van mijnen pligt het volgende antwoord te geven op den brief, dien U. M. minister van buitenlandsche zaken op den 18 October mij geschreven heeft.

De Servische regering gevoelt zich altijd geneigd de Verhevene Porte bij te staan, ten minste voor zoo verre de bestaande tractaten vergunnen, maar onmogelijk valt het haar zich aan eene zaak te onderwerpen, die haar voorkomt onvereenigbaar te zijn met hare pligten.

Die omstandigheid doet zich voor in dit oogenblik, nu er tusschen Uwe Majesteit en den magtigen czaar een beklagenswaardig verschil is uitgebroken. De hemel geve dat die worsteling ten voordeele Uwer Majesteit uitvalle. Maar de Servische regering mag zich niet in eene worsteling aansluiten, die tusschen de twee haar beschermende mogendheden is losgebarsten en kan in dit geval slechts eene onzijdige en onpartijdige staatkunde aankleven, waaruit voortvloeit dat zij niet vermag toe te staan, dat een corps troepen hare grenzen overschrijdt. Dit zoude de staatkunde kwetsen, welke de omstandigheden haar voorschrijven.

Uwer Majesteits gouvernement zal wel gelieven in te zien, dat de Servische regering slechts den weg van gematigdheid inslaat, die haar altijd tot leiddraad heeft gestrekt en om meer veerkracht aan hare staatkunde van onzijdigheid te schenken, heeft zij al de bewoners van het vorstendom den last gegeven zich gereed te houden om de bevelen, zie zij hun zal doen toekomen, ten uitvoer te brengen.

Uwe Majesteit ontvange, zoo als altijd, de verzekering mijner diepe gehechtheid.

Kragukewatz, 6 November.

(w. g.) ALEXANDER GEORGEWITCH.

Constantinopel, 30 Nov. De gouverneur van Bosnië heeft den last ontvangen om de Servische grenzen met 10000 Bosnische militie te bezetten en te Mastar 5000 Herzogonenen te plaatsen om Montenegro in het oog te houden.

— De *Drukpers* van Weenen, die den Russen ten zeerste is toegedaan, vermeldt dat de Turksche bevolking te Acdos op den 17 eene villa verbrand zou hebben, den eigendom der Russische ambassade.

De Turksche regering zou over deze daad zoo boos zijn, dat zij de strengste bevelen heeft uitgevaardigd om de schuldigen op het spoor te komen, met bedreiging, dat, indien zij niet aan de justitie werden overgeleverd, de gansche bevolking als schuldig beschouwd en gestraft zou worden.

— De laatste brieven van Constantinopel deelen mede, dat het te Sinope in aanbouw zijnde oorlogsschip van 82 stukken, dat met het einde der maand van stapel zal loopen, den naam heeft gekregen van *Oltenitza*, ter gedachtenis van de schitterende overwinning door de Turksche troepen in Wallachye behaald.

— Men berigt ook van die hoofdstad, dat de stelligste bevelen aan *Abdhi pacha*, die het kommando voert over het Turksche leger in Azia, zijn gegeven, om de vijandelijkheden niet te doen verslappen. Een Turksch-Egyptisch escader is speciaal gelast om langs de Aziatische kust te kruisen, ten einde zijne bewegingen te ondersteunen, en hieruit blijkt ten volle dat de zoo herhaaldelijk verspreide geruchten van het sluiten van een wapenstilstand geen zweem van waarheid bevatten.

NOORD-AMERIKA.

Men leest in den *Koerier der Vereenigde Staten* van 16 Nov. Het verschrikkelijke weder dat laatstleden Zondag boven New-York is uitgebroken, schijnt zich met het geweld eens storms over eene bepaalde streek, voornamelijk naar het oosten, te hebben uitgestrekt.

Van alle kanten komen er berigten in van de ongelukken en betreurenswaardige voorvallen, die zij te weeg heeft gebragt.

Men schrijft van Manchester (Massachussets) dat van Zaturdag af al de omstreken in wanhoop gedompeld zijn door een hevigen wind, vergezeld van een stortregen. De rails van den oosterspoorweg zijn weggespoeld en de trein van Boston is daardoor verpligt geweest onder weg op te houden.

De spoorweg van Naugathuc heeft ook veel geleden, een groot aantal eigendommen is verwoest en men vreest dat eenige personen het leven verloren hebben.

De storm schijnt met de meeste kracht in de vallei van

Naugathuc gewoed te hebben. Alle rivieren waren opgezwollen en in verscheidenen dreven houten huizen en andere vernielde voorwerpen af. De spoorweg tusschen Derby en Ausonia is verwoest en verscheidene bruggen zijn weggespoeld.

De kleine stad Ausonia is vooral het tooneel geweest van een droevig voorval Het schijnt dat het water met zulk eene dreigende snelheid gestegen is, dat de ongelukkige inwoners hunne toevlugt op eene brug moesten zoeken. Eensklaps bezweek die brug onder die ongewone vracht en stortte in, al die menschen in de rivier medeslepende; 4 moedige mannen wierpen zich dadelijk in een schuit en het gelukte hun, met gevaar van hun eigen leven, eenige personen te redden. Ongelukkig konden zij niet allen redden en het getal slagtoffers, dat men vreest dat zeer talrijk is, was nog niet bekend.

Te Derby zijn vele vaartuigen verbrijzeld, en anderen op den oever geworpen. De spoorweg van Housanie is niet meer bruikbaar en de gemeenschap van New-Town tot voorbij New-Millord afgebroken. Sommige gebouwen te Birmingham zijn zoodanig beschadigd, dat zij in geene maand hersteld kunnen worden.

— Op de onlangs te New-York aangekomene schepen met landverhuizers heeft eene groote sterfte plaats gehad. Op 5 schepen van Liverpool vertrokken, waren 62, 80, 15, 42 en 54, op 1 van Havre 41, 1 van Antwerpen 25, 1 van Bremen 15 en 1 van Hamburg 27 personen overleden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Januarij.	26	Engelsch	Cirwante	W. Flancgan	Londen	9 Oct.	Singapore
»	30	Nederl. Indisch	Bintang Toedjoe	J. W. Stevens	Samarang	24 Jan.	Padang
»	—	Engelsch	Joseph Fletcher	Forter	Shanghai	12 »	Londen
»	—	»	Enterprice	Thomson	Hongkong		»
»	—	»	Canate.	Barhn	Whampoa	12 Januar.	»
Februarij.	1	Z. M.	st. Onrust	luit. t/z. 1 kl. Vreede	Batavia	1 Feb.	Lampong

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Februarij.	1	Amerikaansch	Herselia	Stallet	uit zee terug		Paine. Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	st. Java	Batten	Samarang	31 Jan.	Maclaine, Watson en co.
»	—	» »	st. Banda	H. Schmidt	Soerabaya	29 »	B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Februarij.	1	Z. M.	st. Merapi	luit. t/z. 1 kl. van der Moore	Soerabaya
»	2	Nederlandsch	Malvine	Z. E. de Jonge	Canton
»	—	»	Prins Veldmaarschalk	G. de Vries	Soerabaya en Nederland
»	—	Engelsch	Julia	G. W. Button	»
»	—	Fransch.	Cecilie	Ferrand	Nantes via Samarang
»	—	Engelsch	Helen Mary	R. Legg	Londen
»	—	»	Blair	Mordy	Sydney
»	—	Nederlandsch	Admiraal Jan Eversten	C. P. Kuyper	Amsterdam via Padang

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Anna Lina *	Siedenburg	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Holland *	Meindrecht.	Nederland via Samarang	»
»	Margaretha Johanna	M. Sehow	Samarang en Soerabaya	»
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder.	Rotterdam	G. Suermondt & co.
»	Serrus.	K. Mulder.	Amsterdam	»
»	Pollux	Kooy	Rotterdam via Samarang	Tiedeman en van der Burg.
»	Madura.	J. Drayer.	Amsterdam via Soerabaya	»
»	Amicitia *	C. Hellingman	» via Cheribon	Haager en Schuurman.
»	Admiraal Piet Hein *	Hasewinkel	»	»
»	California *	Jaski	»	B. Kopersmit & co.
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	»
»	Jan van Brakel	Esink	Nederland.	John Pryce en co.
»	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	»
»	Bezoekie	A. Schaap	Rotterdam.	Reynst en Vinju
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Persie	Coulster
» »	Mackmodie	Sech SoE		»
» »	Lachmadie	Sech Sahat	Samarang en Banjermassing	»
» »	Balheer	Mohamad Arip	» » »	»
» »	Fathool Hair	Said Olregio		»
» »	Naga Laut	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya.	
Engelsch	David Clarke	Deighton	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	David	Boyd	Onbekend	»
»	Sisters	Duncan	Singapore	McEwen en co.
Amerikaansch	Cyane	Burmeister	California	Maclaine, Watson en co.
»	Lowell.	Geo. Macom	Boston	»
Fransch.	Sydonie	M. Pion	Nantes	G. Suermondt en co.
Hamburgsch	Carl von Graefe	Von Graefe	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Rio di Janeiro	C. A. Huescke	Nederland	Metzendorf, Wilmans en co.
Zweedsch	Stockholm.	Visser	Zweden	Busing, Schöder en co.

De Nederlandsche [illegible] Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	24	N. I.	st. Langin Lamongan.	Pa Sarieman	Probolingo.
»	—	»	Fathool Wahap	Sech Biljoen	Banjermass.
»	25	»	st. Banda	Schmidt	Batavia.
»	—	Ned.	Maria	van Wijk	»
»	—	»	Zwaluw	L. Luteijn	»
»	27	»	Stad Tiel	W. B. Derks	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	26	N. I.	Alnoer	Sech Baharmoes.	Grissee.
»	—	»	Kiem Sansing	Tjoa Kow	Balie (Amp.)
»	27	»	Langin Lamongan	Pa Sarieman	Panaroekan

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Mathilda Cornelia	L. E. Lundegren	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Anna Maria Henriette	F. Zeijlstra	»	»
»	Catharina Maria	G. L. Gartmans	»	»
»	Christina Agatha	O. Lap	»	»
»	de stad Nijmegen	P. W. Mellink	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Mathilda	A. Jeke	»	»
»	Reijerwaard	M. Wierikx	»	W. Cores de Vries.
Nederl. Indisch	Ardjoeno	Lioe Pessen	Balie	Gezagvoerder.
» »	Atiat Ulmaulah	Sech Baoesoer	Molukkos via Sumanap	»
Hamburgsch	Hannebal	J. C. Hoyreep	Australie	Fraser Eaton en co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	20	Ned.	Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	22	»	Mentor.	D. A. Zeijlstra	»
»	—	»	Barend Willem	J. W. Retgers.	»
»	23	»	Maximiliaan Theodoor	K. C. de Veer.	»
»	24	»	Alblasserdam	G. P. Pott.	Probolingo.

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	20	Ned.	Carolina	W. Johannis	Bezoeki.
»	21	»	Little Tot	Katjoong	Sumanap.
»	—	»	Phoenix	P. J. Kasse	Middelburg.
»	—	»	Nederland en Oranje	L. van der Plas	Amsterdam.
»	25	»	Helena Christina	P. van Calcar.	Rotterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Ellen:* de heeren *Tomei.* — *Knoete.* — *de Jong.*

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *van Oeckelen en echtgenoot.* — *van Oeckelen, echtgenoot en kind.* — *Wolff.* — *Wittmar en echtgenoot.* — *Z. M. troepen.*

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *Veenstra en familie.* — *van der Putte.* — *Lange.* — *Orth en zoon.* — Mevr. *Keuchenius en 3 kinderen.* — Jufvrouwen *Buddingh.* — *Scherius.* — *Uhlenbeck.* — Jongenheer *de Gaai Fortman.* — *Z. M. troepen.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Elizabeth Jacoba:* 2 *gepasporteerde Militairen.*

Met het Ned. schip *Vlashandel:* de heer *J. H. Philip.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 1 *tot en met den* 4 *Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Bellie Bandong per Eng. schip *The Sisters* gez. Duman agt. McEwen en co.

80 varkens. *de Agenten.*

Van Samarang Cheribon en Indramaijoe per ned. ind. brik *Fathool Hair* gez. Sech achm. bin aboe bakar Olegi.

Van Samarang.

$16^{38}/_{100}$ pic. java tabak. 4 pakk. bereid leder. 6 kn. 2 tonn. 2 pakk. smeer. 145 ps. java vrijfsteenen. 225 do. do. steenen vijzels. 2 kn. do. lijm. 6 pakk. zwt. gew. kat. garen. *Order.*

5000 ps. malaka. matten. 1 kt. 13000 ps. java sigaren. *Louw Tiam Goan.*

2 corg. java matten. 7 ps. zijde plangies. 4 corg. led. blikke tromm. 25 pr. inl. muilen. 14 do. do. schoenen. $1^{1}/_{2}$ corg. java geb. doeken. 36 ps. chin. spiegeltj. 26 do. do. datjin. 2 corg. bat. slendangs. 1 do. eur. tjawls. 14 ps. arab. mutzen. 2 corg. java bat. sarongs. 1 do. do. matjes. $2^{1}/_{2}$ doz. eur. doeken. 20 ps. inl. zadels 2 stell. bendietuigen. 30 ps. arab mutzen. $1^{1}/_{2}$ pic. candij suiker. 14 do. do. poedersuiker. $1^{1}/_{2}$ do. do. kopergong. 40 catt. do. koperwerk. 10 ps. do. koperkatrolen met ketting. 2 corg. do. matjes. 3 ps. ijzere ankerketting. 1 kt. inhoudende. .... *Sech moht, Magroos.*

13 corg. java bat. kleedjes. 3 do. idem. doeken. $11^{18}/_{100}$ do. idem. sarongs. 15 pr. do. koperkandelaars. 38 pic. buffelvet. 120 ps. jav. gelooidleder. 4 kn. inhoudende. 50 doz. eur. doeken. 2 tafels. 26 ps. eur. ong. katoen. 8 do. chitsen. 3 do. do. gev. katoen. 7 do. do. longcloths. 8 do. do. gek. katoen. 5 do. do. grijn. 3 do. do. laken. 25 doz. do. doeken. 17 corg. sarongs. 100 ps. chitsen. 70 do. ginghams. 2 pr. tafels. *Lim Hoa.*

Van Cheribon.

$193^{38}/_{100}$ pic. gambier. *Goow Tankang, Limsun.*

$285^{27}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*

Van Indramaijoe.

328 pic. rijst. *Tjoa Ing.*

8 ps. arab zijde ginghams. *de Gezagv.*

Van Soerabaija en Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* gez. F. M. Smidt agt. B. Kopersmit en co.

Lading voor Soerabaija.

40 pic. was. *Said hoesin Arkaf.*

8 kt. ruwe zijde. 12 pic. jav. koperwerk. *Said aloei Satrie.*

1 kt. handschoenen. *E. M. Gumprich.*

7 boss. hoepelijzer. 2 pic. uijen. *Vaupel en co.*

1 kt. medicijnen. *Gouvernement.*

27 stoelen. *de Vlugt.*

32500 ps. java sigaren. *Hunter Houghton en co.*

Lading voor Samarang.

647 ℔ indigo. *MacLaine Wotson en co.*

2 doz. rotting stoelen. *Order.*

2 kn. blikke tromm. *Said aloei Satrie.*

Van Samarang per ned. ind. bark. *Ellen* gez. J. C. Lebert.

487 ps. balken. *John Pryce en co.*

8 ks. rhijnwijn. *Tiedeman en van der Burg.*

Van Samarang per ned. ind. stooms. *Java* gez. G. Batten agt. MacLaine Watson en co.

4 kn. wollen goederen. 8 do. kat. do. uit het entrep van Batavia.

11 kn. calicots. 8 do. madapoll. 2 do. zijde goederen. 2 do. wollen do. 1 do. laken. 4 do. kramerijen. 1 do. modewaren 1 do. muzik instrumenten. *aan boord gebl. lad. van Batavia.*

3 kn. inhoudende. 26 corg. trommel. 4 do. schoenen. 25 do. muilen 6 doz. led. kleppen. 2 kn. wagentuigen. 8 tromm. beschuit. 1 pak do. 24 pic. vet. 1 kt. zijde goederen. 3 kn. inl. geb. kleedj. doeken. en sarongs. 1 do. do. zadels. 17 pic. misoa. 30 do. chin. tabak *f* 4500 zilv. munt. 1000 pic. suiker. 1 kt. opgezette apen. $100^{74}/_{100}$ pic. suiker. 11 bn. lijnwaden. 8 kn. divers. 1 do. tuigen 1 led. kist. 1 kt. divers. 4 tromm. beschuit. 2 kistje. 1 tafel. 2 kn. divers. 48 kn. 6 banken. 40 krandj. aardappl. 8 ps. geellaken 1 do. pennenmessen. 1 do. 6 pleete ink potten. 1 do. kramerijen 1 do. pennen en zakmessen. 1 do. visch haken en naalden. 1 kt. 3 corg. geb. kleedjes. 2 do. do. sarongs. *Order.*

6 banken. 24 schragen voor slaaptafels. 3 slaaptafels. 3 water emmers. 3 watervaten. en 3 krandjangs. *Gouvernement.*

Lading voor Singapore.

223 pic. poeder suiker.

Van Zee, Wegens avarij per amer. schip *Harselia* gez. Robert B. Halerts. agt. Paine Stricker en co.

13 kn. confituren. 5824 do. thee. 600 boss. rotting. 50 md. gomelastiek. 2900 zakk. koffij.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per Eng. schip *Julia* gez. G. W. Button agt. MacLaine Watson en co.

1000 pic. rijst. 100 do. sapanhout. *de Agenten.*

181 pic. rotting. *Hunter Houghton en co.*

Naar Rotterdam via Soerabaya per ned. schip *Prins Veldmaarschalk* gez. G. de Vries agt. v. Ommeren Rueb en co.

50 pic. sapanhout. 40 do. rotting. *de Agenten.*

1480 pic. rijst. 750 do. suiker. *G. Suermondt en co.*

Naar Canton per ned. schip *Malvine* gez. Z. E. de Jonge agt. G. Suermondt en co.

1 kt. snuif. *Crone.*

810 pic. rotting. *N. H. M.*

350 kn. droogezijen. *Haager en Schuurman.*

4 oxh. roodewijn. *Busing Schröder en co.*

Naar Nantes via Samarang per Fr. schip *Cecilia* gez. J. Ferrand. agt. G. Suermondt en co.

3992 pic. rijst. 95 do. rotting. 455 do. gomelastiek. *de Agenten.*

Naar Nederland via Padang per ned. schip *Adm. Jan Evertsen* gez. C. G. Knijper agt. B. Kopersmit en co.

600 pic. tin. 20000 ps. goeniezakken. *N. H. M.*

8000 ps. goeniezakken. 4424 do. do. uit het entrep. *de Agenten.*

2 tonn. pekelvleesch. 1 vat gort. 1 oxh. wijn. uit het entrep Radijs.

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Kadam.

60.000 ps. gezt. kemboong. 15 pic. gambier. *Tauw Tie.*

Naar Indramaijoe per praauw *Sampang* gez. Aliet.

1 kt. chin. droege visch. 10 roll. zijde goederen. 70 pic. lampolie. 2 kn. wijn. 1 kt. eur. borden. 1 vt. boter, 2 hammen. 1 stolp. 1 kt. wijnglasen. 6 pic. indigo. 5 pakk. chin. offerpapier. 1 wagentje. 50 ps. goud sp. matten. 2000 ps. zilv. specie. *Tjo Eng.*

Naar Tanara per praauw *Kollek* gez. Boeang.

48 pic. rijst. 3 ps. stoelen. 2 do. tafel. *Ang Tiang.*

Naar London per Eng. schip *Helen Marij* gez. Thobt. O. Legg. agt. Martin Dijce en co.

315 pic. sapanhout. 30 do. wite dammer. 1 do. foelie. 1 kt. jap. goedereu. *de Agenten,*

$6^{1}/_{2}$ pic. foelie. 159 do. rotting. *Hunter Houghten en co.*

29 do. gomdammer. *Pitcairn Syme en co.*

2119 ℔ indigo. 5 pic. parellumour. *Morgan Melbourn en co.*

7329 pic. suiker. 16 do. hoorns. 647 ℔ indigo. *MacLaine Watson en co.*

2 kn. jap. mandjes. *Adam en co,*

Naar Australie via Soerabaija per Eng. schip *Blair* gez. W. Kordij. agt. Morgan Melbourn en co.

5337 pic. suiker. 250 do. koffij. 100 do, zwt. peper. [illegible] do. notenmuscaat. $^{1}/_{2}$ do. foelie. *de Agenten.*

80 pic. koffij. *Pitcairn Syme en co.*

80 ℔ koffij. 1 kt. koopmanschappen. *Hunter Houghton en co,*

1 kt. jap. goederen. *G. Suermondt en co.*

2 kn. dames stroohoeden. *Anderson Tolson en co.*

Naar Anjer per praauw *Maijang* gez. Koenat.

3 ps. zwt. eur. katoenen. 10 krandj. aardapp. 7 stell. stale pannen. 10 catt. spijkers. 2 koij. rijst. 250 ps. zilv. sp. matten. *f* 500 zilv. specie. *f* 500 papeirgeld. *Yong Assang.*

Naar de Lampongs per praauw *Maijang* gez. Intje Alie.

400 zilv. sp. matten. *f* 1100 zilv. specie, $6^{1}/_{2}$ corg. batav. bat. doeken. 5 do. idem. slendangs. 6 do. idem. sarongs. 3 ps. eur. chits. 2 do, do. zwt. katoen, 7 do. do. batav. do. 22 ellen laken. 2 ps. eur. kat. ginghams. $1^{1}/_{2}$ do. do. wit katoen. 2 doz. do. waterglas. 4 doz. eur. borden. 2 do. theekommen. 1 kt. zeep. 3 pic. gamb. 60 do. rijst. 5 pic. suiker. 13 corg. boeg. sarongs. *de Gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 25 *tot en met* 28 *Januarij* 1854.

AANVOER.

Van Probolinge per ned. stooms. *Langin Lamongan* gez. Pa Sariema agt. Fraser Eaton en co.

351 zakken suiker. *P. Kervel en co.*

Van Batavia per ned. schip *Maria* kapt. H. D. van Wijk agt. Fraser Eaton en co.

72 kn. en bn. manufact. 21 st. en kn. machinerien. 50 md. aardewerk. 2 kn. manufact. *de Agenten.*

27 kn. en bn. manufact. *Major Matzen en co.*

2572 stav. en 250 bund. ijzer. 22 coll. manufat. 50 tonn. steenkol *Order.*

22 coll. manufact. *Hoekstra Gijsing en co.*

9 kn. en bn. manufact. 12 kn. do. 53 do. en bn. do. 22 do. do., *Adam en co.*

19 kn. manufact. *P. Kervel en co.*

15 kn. » *Mc. Millan en co.*

13 vs. verf. *W. Cores de Vries.*

Van Bandjarmassing per ned. bark *Fatheol Wahap* gez. Sech abd. bin Salim Biljoen. agt. Sech Mohamat bin Smeer

150 boss. rotting. 21.920 st. kadjangmatten. *Sech Moht. bin Smeer.*

$8^{10}/_{100}$ pic. was. *Sech Oemar Aldjaroe.*

UITVOER.

Naar Balie per ned. bark. *Kiem Samsing* gez. Tjoa Kow.

107 st. led. olie-tonnen. 90 pic. suiker. 30 kn. anijsdrank. 50 keld. arak. 6 vs. staal. 5 pic. suiker. 2 st. led. olie-tonnen en eenige kleinigheden. *de Gezagvoerder.*

6 kn. shertings. *Adam en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING,